

ΖΑΚΥΝΟΙΟΣ

ΔΙΑΝΘΩΝ

ΑΗ

ΕΤΟΣ Δ'

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

ΦΥΛΑ ΑΗ'

Η ΕΛΕΥΘΕΡΩΜΕΝΗ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

ΠΟΙΗΜΑ

ΤΟΥΚΟΥΑΤΟΥ ΤΑΞΕΟΥ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

ΙΟΥΛΙΟΥ ΤΥΗΛΛΑΟΥ

ΑΞΜΑ ΕΒΔΟΜΟΝ

Φερμένη ως τόσο απ' τ' ἄλογο, καὶ χῶρις ν' ἀνασάνη,
Ἡ Ἑρμηνία σὲ παλαιὸ καὶ πυκνὸ δάσος φθάνει.
Ἐστ' ὀλότρεμο τὸ χέρι τῆς δύναμι πλέον δὲ μένει
Τὸ χαλινάρι νὰ βαστάξ, καὶ πάει σὰν πεθαμμένη.
Τὸ ἄλογό τῆς τὸ γοργὸ, ποῦ ἐλεύθερο ἄγροικιέται
Εἰς τόσους δρόμους ἄγνωστους, μὲ τόση ὁρμὴ πετιέται,
Ὡστ' ἔγινε ἄφαντη μὲ μιᾶς, καὶ μάταια προσπαθοῦσαν
Νὰ τὴν προφθάσουν οἱ σκληροὶ, ποῦ τὴν ἀκολουθοῦσαν.
Σὰν τὰ σκυλιὰ, ὅπου χωρὶς πνοὴ καὶ κοπιασμένα,
Ἀπὸ κυνήγι μακρυνὸ γυρίζουν λυπημένα,
Ἀφ' οὗ ἀπ' ἔμπρὸς τοὺς ἔχασαν τ' ἀγρίμι, ποῦ ἔχε φθάσει
Ἀπὸ τὸ σιάδι τ' ἀνοικτὸ νὰ φύγη μὲς ἔς τὰ δάση,
Ἐτσι γεμάτος ἐντροπὴ καὶ ὀργή, ποῦ τὸν φλογίζει,
Μὲ τοὺς δίκους του ὁ Χριστιανὸς πολεμιστὴς γυρίζει.
Ἡ κόρη φεύγει πάντοτε, τὴν σπράχνουν μύριοι τρόμοι,
Καὶ δὲν κυττάζει ἂν οἱ σκληροὶ τὴν κυνηγοῦν ἀλόμη.
Ὅλην τὴν νύκτα ἔφευγε, καὶ ὅλην τὴν ἄλλη μέρα

Σ. τ. Δ. Ὁ «Ζακύνθιος Ἀνθῶν» σημεινόμενος ἐπὶ τῇ τιμῇ, ἧς σήμερον ἀξιοῦται, προσφέρων εἰς τὸ Πανελλήνιον τὴν ἀπαράμιλλον ταύτην μεταφρασίν τοῦ ἐπιφανοῦς ποιητοῦ Κ. Ἰουλίου Τυήλλου, ἀπονέμει τὰς ζωηροτέρας αὐτοῦ εὐχαριστίας πρὸς τὸν διαπρεπῆ ἄνδρα ἐπὶ τῇ πρὸς τὸ περιεδικόν τοῦτο καλοκάγαθί του.

Χωρίς βοήθεια και οδηγὸν ἔς τὴν πάχνη, ἔς τὸν ἀέρα·
 Δὲν ἄκουε, δὲν ἔβλεπε ἔς τὰ ξένα ὀλόγυρά της
 Παρὰ τὰ πικρὰ δάκρυα της καὶ τὰ παράπονά της.
 Ἄλλ' ὅταν τ' ἄστρο τῆς αὐγῆς κάτου ἔς τὴν δύσι πέφτη,
 Καὶ ἔς τοῦ πελάου βυθίζεται τὸν λαμπυρὸν καθρέφτη,
 Ἔς τοῦ Ἰορδάνη τὰ νερά τὰ κρυσταλλένια φθάνει,
 Κ' ἐκεῖ ἔς τὴν ἀκροποταμιὰ πεζεύει ν' ἀνασάνη.
 Τροφή νὰ εὔρη δὲν ζητᾷ εἶναι τροφή της μόνη
 Τὰ κλάυματά της τὰ πικρὰ καὶ οἱ φλογεροὶ της πόνοι.
 Ἄλλὰ ὁ ὕπνος, τῶν θνητῶν παρηγορία μεγάλη,
 Γιατὶ τὰ πάθη λησμονοῦν μὲς ἔς τὴν γλκειά του ἀγκάλῃ,
 Τοὺς πόνους της ἠτύχασε, τοὺς λογισμοὺς θανάτου,
 Ἀπλώνωντας ἀπάνου της τ' ἀτάραχα φτερά του·
 Ὅμως καὶ μὲς ἔς τὸν ὕπνο τῆς ὁ Ἔρωτας δὲν παύει
 Μὲ μύριους τρόπους καὶ μορφαῖς τὴν φλόγα της ν' ἀνάβη·
 Τ' ἀπδόνια τὴν ἐξύπνησαν, ποῦ τὴν φωλιά εἶχε ἀφίσου,
 Τὸ χάραγμα, ποῦ ἐπρόβαινε, γλυκὰ νὰ χαιρετήσου,
 Τὰ δένδρα καὶ τὰ κύματα, ποῦ κρυφομουρμουρίζου,
 Ἡ αὐραὶς, ποῦ μὲ τὰ νερά καὶ τ' ἄνθη παιγνιδίζου.
 Τὰ μάτια ἢ κόρη ἢ θλιβερὴ μισοσβυμένα ἀνοίγει,
 Καὶ ταῖς καλύβαις τῶν βοσκῶν μὲς ἔς τὴν ἔρμιὰ ξανοίγει·
 Καὶ μίαν φωνὴ τῆς φάνεται ν' ἀκούη, ποῦ τῆς ἐμπνέει
 Νέους φόβους μέσα ἔς τὴν καρδιά, καὶ τὴν καλεῖ νὰ κλαίη·
 Καὶ ἐνῶ κλαίγει καὶ θρηνεῖ ἔς τὸν ἔρμον τόπο μόνη,
 Ἦχον ἀκούει γλυκότατον, ποῦ κατ' αὐτὴν σιμώνει·
 Φωναὶς χαρούμεναις βοσκῶν γιόμιζαν τὸν ἀέρα,
 Ταῖς ἀκλουθοῦσε σιγανὰ φιλέρημη φλογέρα.
 Ἡ κόρη τότε μετὰ βιάς σῆκώνεται, κινεῖται,
 Καὶ ἐκεῖ μὲ μύριους λογισμοὺς ἀργοπατώντας πάει·
 Βλέπει ἕνα γέρο, πῶς τεκε ἔς τοὺς ἰσκιούς ἀποκάτου,
 Κ' ἐπλεκε τὸ κανίστρι του σιμὰ ἔς τὰ πρόβατά του.
 Ἐτραγουδοῦσαν τρεῖς παιδιὰ, ποῦ γύρω του θωροῦσε,
 Καὶ τὸ γλυκὸ τραγοῦδι τους ὀλόχαρος ἔγροικοῦσε·
 Ἄλλὰ βλέποντες τ' ἄρματα ἐτρόμαζαν κ' ἐκείνη
 Τοὺς χαιρετάει, τοὺς ὀμιλεῖ μὲ ἀγάπη, τοὺς θαρρύνει,
 Τὰ ὀλόχρυσά της τὰ μαλλιά, τὰ μάτια ξεσκεπάζει.—
 Ἡ φοβερὴ μου ἄρματωσιά, τοὺς λείπει μὴ σὰς τρομάξῃ
 Ἔσεῖς, ποῦ ὁ Πλάστης ἀγαπᾷ καὶ εὐτυχισμένοι ζῆτε,
 Νὰ βλάψω τὴν ἀθώα σας ζωὴ μὴ φοβηθῆτε.
 Ἄλλὰ πῆς μου, πατέρα μου, τώρα ποῦ τοῦ πολέμου
 Ἡ φλόγα γύρου ἀπλώνεται μὲ τὴν ὄρμη τοῦ ἀνέμου,
 Ὡς κατοικεῖτε ἀτάραχοι μέσα ἔς αὐτὰ τὰ δάση,
 Καὶ δὲν φοβάσθε τ' ἄσπλαγχο σπαθὶ κ' ἐδῶ νὰ φθάσῃ ; —
 Ποτὲ ἐπαιδί μου, προσβολὴ εἰς τούτη τὴν ἔρμιὰ μας
 Δὲν ὑποφέρουμε οὔτε μεῖς, οὔτε τὰ πρόβατά μας·
 Ἡ γιὰτὶ ἢ χίρι τοῦ Θεοῦ, ποῦ τοὺς καλοὺς βραβεύει,
 Τὸν ἀθῶο κί' ἄδολο βοσκὸ φυλάει καὶ προστατεύει,
 Ἡ γιὰτὶ σὺν τὸν κερκυνὸ, ποῦ κάτου δὲν ὀρμάει,

Ἄλλὰ ταῖς ὑψηλότεραις κορφαῖς πάντα κτυπάει,
 Τὸ ξένο ἀλύπητο σπαθί 'ς τὴν τρομερὴν τὴν πάλιν
 Τῶν δυνατῶν ταῖς κεφαλαῖς ζητάει νὰ καταβάλλῃ.
 Καὶ τοῦ σκληροῦ πολεμιστῆ τοὺς πόθους δὲν χορταίνει.
 Ἡ φτώχεια μας ἡ ταπεινὴ καὶ καταφρονεμένη,
 Π' ἄλλοι νομίζουν ταπεινὴ, κ' ἐγὼ τόσο λατρεύω,
 Ὡστε τὰ πλούτη δὲν ψηφῶ, τὰ σκῆπτρα δὲν ζηλεύω.
 Ἐλπίδες ὑπερήφανες τὸν νοῦν δὲν μοῦ ζαλίζουν,
 Πόθοι κρυφοὶ τὴν ἡσυχὴν καρδιά μου δὲν φλογίζουν.
 Τὴν δίψα μου σὲ ἄροσερῆ, καθάρια βρῦσι σβένω
 Καὶ δὲν φοβοῦμαι τὸ νερὸ ναῦρω φαρμακωμένο.
 Καὶ τοῦτο τὸ κοπάδι μου, καὶ ὁ κῆπος μοῦ χαρίζει
 Τὸ φαγητὸ, ποῦ τὸ φτωχὸ τραπέζι μου πλουτίζει.
 Ὀλίγαις εἶν' ἡ χρεῖαις μας, καὶ ἴλιγα ἐπιθυμοῦμε,
 Ὡστε χωρὶς συλλογισμοὺς εὐτυχισμένοι ζοῦμε.
 Αὐτοὶ, ποῦ τώρα γύρω μου θαρεῖς, εἶναι παιδιὰ μου
 Δούλους δὲν ἔχω, καὶ ὀδηγοῦν αὐτοὶ τὰ πρόβατά μου
 Χωρὶς φροντίδες ἡσυχος εἰς τοῦτα τὰ λαγκάδια
 Βλέπω 'ς τοὺς βράχους νὰ πηδοῦν τ' ἀλάφια, τὰ ζαρκάδια,
 Τὰ κύματα τοῦ ποταμοῦ τὰ ψάρια νὰ θολώνουν,
 Καὶ τὰ πουλάκια τὰ φτερά 'ς τὸν οὐρανὸ ν' ἀπλώνουν.
 Ἐναν καιρὸ 'ς τὰ ὄνειρατα τῆς πρώτης νεότητός μου
 Ταῖς δόξαις ἐπεθύμησα καὶ ταῖς χαραῖς τοῦ κόσμου,
 Ὅλο μὲ μιᾶς παραίτησα κοπάδι καὶ πατρίδα,
 Ὡς τὴν Μέμφι ἐπῆα, τοὺς ὑπουργοὺς τοῦ Βασιλέως εἶδα·
 Μ' ἐκείνους, ἂν καὶ κηπουρὸς, ἐπέτυχα νὰ ζήσω,
 Καὶ ταῖς ἐπίβουλαις αὐλαῖς ἔφθασα νὰ γνωρίσω.
 Ἀπὸ ἐλπίδες τολμηραῖς μύριαις ἀπατημένους
 Χρόνους πολλοὺς ἐπέρασα πάντα δυστυχισμένος·
 Ἄλλὰ μόλις αἰσθάνθηκα τῆς ἡλικίας τὸ βάρος,
 Καὶ μὲ τὴν νεότη ἐσβύσθηκα ἡ ἐλπίδες καὶ τὸ θάρρος,
 Τὴν ταπεινὴ ἀποζήτησα τούτη μου κατοικία,
 Τ' ἄνθη, τὰ δάση, τὰ βουνά, τὴν πρώτη μου ἡσυχία·
 Καὶ εἶπα—Αὐλή, σὲ χαιρετῶ, ἡ ἐρμιά μου μὲ προσμένει·
 Ἐγύρισα, κ' ἐδῶ περῶ ζῶν εὐτυχισμένη.

Ἡ Ἑρμηνία προσεκτικὴ τὸν γέρον ἀγροικαεῖ,
 Καὶ ἡ λαύρα, πῶχει 'ς τὴν καρδιά, γιὰ μία στιγμὴ σιγάει·
 Ἀποφασίζει, ἀφοῦ πολὺ ἐσκέφθηκε, 'ς ἐκείνη
 Τὴν κρυφὴ κ' ἡσυχὴ ἐρμητιά ἀγνώριστη νὰ μείνῃ,
 Προσμένωντας, ἂν ἡ σκληρὴ μοῖρα πῆς τὸ θελήσῃ,
 Ναῦρη μίαν ἡμέραν, ἡ θλιβερῆ, τὸν τρόπο νὰ γυρίσῃ.
 Καὶ λέγει τοῦ καλοῦ βοσκοῦ· «Σὺ 'σαι εὐτυχὴς, πατέρα,
 Ἄν καὶ τὰ πάθη τῆς καρδιάς ἐγνώρισε; μία ἡμέρα.
 Ἔτσι κακὸ νὰ μὴν ἰδῆς, τὴν νεότη μου σπλαχνίσου,
 Τ' ἀμέτρητά μου βάσανα, καὶ πάρε με μαζὴ σου.
 Μέσα 'ς αὐτὰ τ' ἀτάραχα κ' εὐτυχισμένα δάση
 Ἴσως ἡ μαύρη μου ψυχὴ γιὰ λίγο θὰ ἡσυχάσῃ.
 Καὶ ἂν χρυσάφι ἐπιθυμᾷς, ἐγὼ 'χω ἀκόμη τόσο,

Ὡστε μεγάλους θησαυροὺς δύναμαι νὰ σοῦ δώσω.
 Χύνοντας δάκρυα θλιβερὰ τὰ πάθη τῆς τοῦ λέει,
 Καὶ ὁ καλόκαρδος βοσκὸς ἔς τὰ κλάυματά τῆς κλαίει,
 Ὡσάν πατέρας τῆς μιλεῖ, καὶ τὴν παρηγοραεῖ,
 Ὡς τὴν ἀγαθὴν, ἔς τὴν προσετὴν γυναῖκα τοῦ τὴν πᾶσι.
 Βασιλοπούλα μὲ γοντρά φορέματα τὸ σῶμα
 Ἐζώσθηκε, ἀλλὰ φαίνεται βασιλοπούλα ἀκόμα.
 Καθὼς κινᾷ τὰ βλέμματα, τὰ μέλη, δείχνει ἡ κόρη
 Ὅτι δὲν ἐγεννήθηκε, δὲν κατοικᾷ ἔς τὰ ὄρη.
 Δὲν κρύβει ροῦχο ποταπὸ τὰ τόσα θέλητρά τῆς,
 Καὶ ἐκείνη τὴν ἀσύγκριτη βασιλικὴ θωριά τῆς.
 Σὰ βοσκοπούλα τὴν αὐγὴ κινᾷ, καὶ μὲς τὸ βράδυ
 Φέρνει μὲ τὸ ραβδάκι τῆς ἔς τὴν μάνδρα τὸ κοπάδι.
 Τὸ γάλα μὲ τὰ χέρια τῆς ἀρμέγει, κ' ἐνῶ ἀφρίζει,
 Τ' ἀνακατώνει γλήγορα ἔς τὸν κάδο, καὶ τὸ πῆζει—
 Ὡς τὴν λαύρα τοῦ κλοκαϊριστοῦ, ὅταν μαζῆ ἐνωμένα
 Ἡσύχαζαν τὰ πρόβατα ἔς τὸν ἴσκιον πλαγιασμένα,
 Αὐτὴ ἐχάραζε συχνὰ ἔς τὰς δάφνας, ἔς τὰ περνάρια,
 Μὲ μύριους τρόπους ἔγραφε ἔς τ' ἀμέτροντα κλωνάρια
 Τ' ἀγαπημένο τ' ὄνομα, ἔς αὐτὴν τὴν ἐρημία,
 Καὶ τῶν σκληρῶν συμβάντων τῆς τὴν θλιβερὴ ἱστορία
 Ἐπειτα ξαναδιάβαζε τὰ λόγια τῆς, καὶ πλῆθος
 Δάκρυα πικρὰ τῆς ἔβρεχαν τὸ φλογισμένο στήθος.
 Κ' ἔλεγε κλαίωντας· «Ἐσεῖς, δένδρα μου ἀγαπημένα,
 Τὰ λόγια μου βαστάξετε ἔς τοὺς κλώνους σας γραμμένα,
 Ἄν ἔλθῃ ἐδῶ καμμία ψυχὴ, ποῦ ἐγνώρισε τὰ πάθη,
 Πόσα καὶ πόσα ὑπόφερα, ἢ ὄρανή, νὰ μάθῃ,
 Κ' ἴσως φωνάξῃ—Μία καρδιά, ποῦ τόση ἀγάπη ἀνάβει,
 Δὲν ἔπρεπε τόση σκληρὴ ἀνταμοιβὴ νὰ λάβῃ.
 Κι' ἂν ἤμπορῇ ἔς τὸν οὐρανὸν θέσει οὐρητὴ νὰ φθάσῃ,
 Ἴσως ἔλθῃ καμμία φορὰ μέσα ἔς αὐτὰ τὰ δάση,
 Ὅπου ἡ ψυχὴ ταῖς ταραχαῖς τοῦ κόσμου δὲν φοβάται,
 Αὐτὸς, ποῦ τὴν ἀγάπη μου πλέον ἴσως δὲν θυμᾶται.
 Καὶ σπλαχνικὰ τὰ βλέμματα στρέφωντας εἰς τὸ χῶμα,
 Ποῦ θὰ σκεπάζῃ τοῦτο μου τὸ μαραμμένο σῶμα,
 Μίσσα ἔς τὰ βάθη τῆς καρδιᾶς τὸν πόνο θὰ ἴγροκῆση,
 Καὶ μὲ δύο δάκρυα τὸ φτωχὸ μνημα μου θὰ ποτίσῃ.
 Ἄν εἰς τὸν κόσμῳ ἐστάθῃκα πάντα δυστυχισμένη,
 Καὶ μία στιγμὴ μόνη χαρὰς ἄς λάβω πεθαμμένη.»
 Τοῦτα ἔς τὰ δένδρα λέγωντας, ἔς τὴν λαγκαδιά, ἔς τὰ ὄρη,
 Ἐκλαίγει ἀπαρηγόρητα ἢ πικραμμένη κόρη.
 Ὡς τόσο, ἐνῶ ἀνυπόμονος νὰ τὴν προφθᾶσῃ ἐλπίζει,
 Ὁ νέος Ταγκρέδης ἀπ' αὐτὴν πολὺ μακριὰ γυρίζει.
 Πάντοτε ταῖς πατημασιαῖς ἀκολουθώντας, φθάνει
 Βίς δάσος τόσο σκοτεινὸν, ὅπου τὰ ἴχνη χάνει,
 Πάντα προσέχοντας, ἐνῶ ἀβέβαιος προχωράει,
 Ἐὰν ἀρμάτων ταραχὴ, ἢ βήματα ἴγροκᾷ.
 Ἄν λεπτὴ αὐρὰ τῆς νυκτὸς ἐν κλωνάρι σείσῃ,

Ἄν ἔρμου δένδρου τὴν κορφή ἄγριο πουλὶ κλονίσῃ,
 Ἐκεῖ μὲ βῆμα γλήγορο κινᾷ, καὶ τέλος πέρα
 Βγαίνει ἀπ' τὸ δάσος τὸ πυκνὸ, ἔς τὸν ἀνοικτὸν αἴερα.
 Ἄχρὸ φεγγάρι ἀπ' ἄγνωστους δρόμους τὸν ὀδηγῶσε
 Ὅπου μεγάλη παραχῆ ἀπὸ μακρὰ γροικούσε,
 Κ' ἀπὸ δύο βρύσαις ἀφθονα νερὰ εὐέλπει νὰ ἔβαινου,
 Καὶ σὰν ποτάμι μεταξὺ ἔς τ' ἄνθη νὰ κατεβαίνου.
 Ἐκεῖ μὲ λύπη σταματᾷ διὰ λίγο συλλογιέται,
 Κράζει, καὶ μόνον ἢ φωνὴ τοῦ ἀντίλαλου ἀπλογιέται,
 Καὶ ὡς τόσο βλέπει μὲ χαρὰ ἔς τὴν γῆν, ποῦ τὸν προσμένει,
 Τὸ πορφυρένιο καὶ γλυκὸ χάραγμα νὰ προβαίνει.
 Θυμῶνει μὲ τὴν τύχη του, καὶ δρκίζει νὰ ἐκδικήσῃ
 Φρικτὰ τὴν κόρη, ποῦ ἀγαπᾷ, ἂν κίνδυνο ἀπαντήσῃ
 Νὰ ἐπιστρέψῃ ἔς τὸν στρατὸ τέλος ἀποφασίζει,
 Ἄν καὶ νὰ εὖρη εὐκολὰ τὸν δρόμο δὲν ἐλπίζει,
 Διατὶ θυμᾶται ὅτι γοργὰ ἢ μέρα θὰ προβάλλῃ,
 Ποῦ πρέπει μὲ τὸν ἄπιστο νὰ ξανάρχισῃ ἢ πάλῃ.
 Κινᾷ ἔς ἄγνωστὰς ἐρμιαῖς, ἄφοβα προχωρᾷ,
 Ὅταν γοργὰ πατήματα μακρὰθεν ἀγροικᾷ,
 Ὅπου σιμώνου κατ' αὐτὸν, καὶ τέλος ἐμπροστὰ του
 Θωρεῖ ἕναν ἄνδρα, ποῦ βγαίνει ἀπ' τὸ λαγκαδι κάτου.
 Τ' ἄρματα καὶ τὸ φόρεμα τὸν δείχνου ταχυδρόμο,
 Ἐχει ἔς τὸ χέρι τὸ ραβδί, τὸ βούκινο ἔς τὸν ὦμο.
 Ὁ νέος εὐθύς τὸν ἐρωτᾷ τί δρόμο θεὸν νὰ πιάσῃ,
 Γλήγορα ἔς τὸ στρατόπεδο τῶν Χριστιανῶν νὰ φθάσῃ.
 Ὁ ἄγνωστος Ἰταλικά τοῦ λέγει· Ἄ'Εκεῖ πηγαίνω
 Ὁ Βοεμόνδος μ' ἔσπειλε, καὶ, ἂν θέλῃς, σὲ προσμένω.
 Ὁ νέος Ταχυρέδης μηνυτὴς τοῦ θεοῦ του τὸν πιστεύει,
 Κ' εὐθὺς κινᾷ κατόπι του, μὲ θάρρος ταξιδεύει,
 Φθάνου εἰς λίμνην ἀνάχαρτη, ποῦ γύρω εἶχε ζωμένο
 Κάστρο βαρὺ ἔς τὴ μέση της βαθυὰ θεμελιωμένο.
 Ὁ ἥλιος ἐβασίλευε· τὸ βούκινο σημαίνει
 Ὁ ξένος, κ' ἔνα σηκωτὸ γεφυρὶ κατεβαίνει.
 Ἄ'Ανίσως εἶσαι χριστιανός,» τοῦ λέει· Ἄ'μπορεῖς νὰ μείνῃς
 Ἐδῶ, καὶ τὴν ἐπιστροφή τοῦ ἡλίου νὰ προσμένῃς.
 Τῆς Κοσεντίας ὁ ἔνδοξος Κόμης μὲ τ' ἔρματά του
 Τὸ κάστρο αὐτὸ ἐλευθέρωσε, καὶ τῶχει κατοικίᾳ του.
 Κυττάζει ὁ νέος πάλαιστῆς τὴν θέσιν, ὅπου ἐγέννησεν
 Τὸ διπλοπεριτειχισμα, καὶ ἀνίκητο τὸ κρίνει
 Κ' ἔπειτα συλλογιέται, μήπως, ἂν προχωρήσῃ,
 Ἐπιβουλαῖς ἐκείμеса κρυμμέναις ἀπαντήσῃ.
 Συνειθισμένος ἄφοβα πάντα νὰ πολεμᾷ,
 Ἐ τὸ χέρι του ἐμπιστεύεται, καὶ, σὲ ἄλλα δὲν ψηφαίει
 Ἄλλὰ ποῖα μάχη φοβερὴ τὸν πρόσμενε θυμᾶται,
 Καὶ μὴν εὖρη ἔς τὸν δρόμο του νέαις δυσκολίαις φοβάται,
 Ὅστε, πρὶν φθάσῃ εἰς τὸ μικρὸ γεφυρὶ, τ' ἀλόγῳ του
 Βαστάει καὶ πλέον· δὲν ἀκλουθᾷ τὸν ἄπιστο ὀδηγὸ του.
 Καὶ νὰ, ἀγνάντια του μὲ μιᾷ· ἔνας ἄρματωμένος,

Πολεμιστής άγριας θωριάς κι' όλος όργη άναμμένος.
 Έχει 'ς τ'ό χέρι τ'ό σπαθί, μίσος τ'ό βλέμμα πνέει,
 Κυττάζει φοβεριζώντας, και τολμηρά τ'ό λέει·
 «Όποιος κι' άν ήσαι, ή σ' έφερε τής μοίρας σου τ'ό χέρι,
 Ή ήλθες αύτοθέλητα τώρα 'ς αύτά τ'ά μέρη,
 Όπου βαστάει ασάλευτο τ'ό σκήπτρο της ή Άρμίδα,
 Άπ' έδ'ώ έλεύθερος νά 'βγής άφρησε κάθε έλπίδα.
 Ξεζώσου τ' άρματα λοιπόν, και δέξου τ'ά δεσμά της,
 Σ αύτήν ύποταζόμενος, έμπα 'ς τήν κατοικιά της·
 Κι' άν τ'ού Χριστού δέν άρνηθής τήν πίστι, άν δέν όρκίσης
 Τούς Χριστιανούς νά πολεμάς, πλέον νά 'βγης μ'ήν έλπίσης.»
 Είς τόν αυθάδη, π'ου μιλεί, τ'ό βλέμμα ό νέος γυρίζει,
 Και τ'ού Ραμβάδου τήν φωνή και τ' άρματα γνωρίζει,
 Π'ου τήν Άρμίδα άκλούθησε, προστάτης της έγένη,
 Κ' ήθη, πατρίδα και Θεόν άρνήθηκε για' κείνη.
 Γενναίος θυμός έφλόγισε τ' άνδρειωμένα στήθη
 Τ'ού σταυροφόρου, και «Δειλές, προδότη», τ'ού άπεκρίθη,
 «Έγ'ώ είμ' εκείνος ό γνωστός Ταγκρέδης, π'ου βαστάει
 Για τόν Χριστό τ'ό σπαθί, και πάντοτε νικαίει.
 Τήν θέλησί του τ'ούτο μου τ'ό χέρι θά εκτελέση,
 Και θέλ' ιδής πόσο βαρυά άπάνω σου θά πέση.»
 Τροικαίει αύτός τ'ό ένδοξον όνομα, και τρομάζει,
 Τ'ό πρόσωπο θανατερή άγνάδα τ'ού σκεπάζει,
 Άλλά τόν φόβον προσπαθεί νά κρύψη, και «Τί κάνεις»
 Τ'ού λέγει, «κακοροίζικε, γιατί' ήλθες νά πεθάνης ;
 Έδ'ώ άνίκητο σπαθί θέλει σέ θανατώση,
 Τ' άγέρωχο κεφάλι σου τ'ό χ'ώμα θά 'ματώση,
 Και 'ς τ'ους άγαπημένους σου φίλους θά τ'ό χαρίσω,
 Άν άπ' ότ' ήμουν διάφορος τώρα δέν καταντήσω.»
 Τ'ούτα τ'ού είπε· κ' έπειδή κατέβαινε τ'ό θ'ράδυ
 Άπλώνοντας όλόγυρα βαθύτατο σκοτάδι,
 Μύριοι φανοί έπρόβαλαν άπ' όλα εκεί τ'ά μέρη,
 Και άκτινοβόλησε με μι'άς τ' άτάραχο τ' αέρι·
 Λάμπει τ'ό κάστρο σάν σκηνή θεάτρου στολισμένη
 Μέσα 'ς τ'ά βάθη τής νυκτός αίφνίδια φωτισμένη.
 Ή Άρμίδα 'ς ένα ψήλωμα σιμωντιν'ό κινάει,
 Όθεν χωρίς νά φαίνεται και βλέπει και τροικαίει.
 Όστόσο ό μεγαλόψυχος Ταγκρέδης δέν διστάζει,
 Και για τήν πάλη τ' άρματα και τήν καρδιά έτοιμάζει·
 Νά μείνη δέν ήθέλησε άπάνου 'ς τ' άλογό του,
 Αλλά κατέβηκε πεζόν θωρώντας τόν έχθρό του,
 Π'ου, μέσα 'ς τήν άρματωσιά πατόκορφα κλεισμένος,
 Γυμν'ό βαστώντας τ'ό σπαθί έρχότου θυμωμένος.
 Όρμάει και ό νέος πολεμιστής εις συναπάντησί του,
 Κ' είναι τ'ό βλέμμα του θολ'ό, τρομακτική ή φωνή του·
 Εκείνος όμως δέν όρμαξ, με βήμα άργ'ό γυρίζει,
 Και τ'ό σπαθί φουκτώνωντας μακρυάθε φοβερίζει.
 Ό νέος, άν κ' έχη άδύνατα τ'ά πληγωμένα μέλη,

Μὲ τόλμη πάντα προχωρεῖ, νὰ τὸν σιωπῶν θέλει,
 Κι' ὅσον ἐκείνος γλήγορα γυρίζοντας τραβιέται,
 Τοῦτος ἀπάνω του γοργὰ σὰν ἀστραπὴ πετιέται.
 Τὸν σπρώχνει, τὸν στενοχωρεῖ, τὴν δύναμι διπλώνει,
 Καὶ μὲ τὴν λάμψι τοῦ σπαθιοῦ τὰ μάτια τοῦ θαμπώνει.
 Γιὰ νὰ τελειώσῃ γλήγορα καὶ φοβερὰ τὴν πάλη
 Νὰ τὸν πληγώσῃ προσπαθεῖ εἰς τὸ στήθος, εἰς τὸ κεφάλι.
 Ἄγραις φοβέrais καὶ κτυπιαῖς ἀντιβοοῦν εἰς τ' αἲρι,
 Ἐκείνος, ποῦ ἀναπορευκτὸν τὸν κίνδυνον ξανοίγει,
 Στρέφεται ἐδῶ, στρέφεται ἐκεῖ πασχίζοντας νὰ φύγῃ
 Πότε μὲ τὴν ἀσπίδα του, πότε μὲ τὸ σπαθί του
 Ἀκόπιαστα ἀγωνίζεται νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν του.
 Ἄλλ' ὅσον τοῦτος γλήγορος νὰ φυλαχθῆ ζητάει,
 Ὁ ἄλλος γληγορώτερος μὲ τὸ σπαθί κτυπάει,
 Συντρίβει τὴν ἀσπίδα του, τρυπάει τὸν θώρακά του,
 Τὴν περικεφαλαία του ρίπτει κομμάτια κάτω.
 Καὶ ὁ ἄνδρος πολεμιτῆς, ὅσας κτυπιαῖς κι' ἂν δώσῃ,
 Δὲν ἐπιτυχαίνει μίαν φορὰ μόνον νὰ τὸν πληγώσῃ.
 Φοβάται, μύριοι λογισμοὶ τὸν νοῦν τοῦ κυριεύουν,
 Καὶ ἀγάπη, ὄργη, συνείδησι εἰς τὸ στήθος του παλεύουν.
 Ἀφοῦ ἄλλον τρόπον νὰ σωθῆ πλέον ναῦρη δὲν ἐλπίζει,
 Νὰ πολεμήσῃ ἀτρόμηκτα τέλος ἀποφασίζει.
 Πετώντας τὴν ἀσπίδα του κάτω εἰς τὴν γῆν, ἀδράζει
 Μὲ τὰ δύο χερῖα τὸ σπαθί, ποῦ αἵματα δὲν στάζει.
 Ἐμπρὸς πετιέται τολμηρὰ, μὲ δύναμι ξικμώνει,
 Καὶ τὸν ἐχθρόν του εἰς τὸ μηρὶ τ' ἀριστερόν πληγώνει.
 Τοῦ τραβᾷ δευτέρῃ σπαθίᾳ εἰς τῆς κεφαλῆς τὰ μέρη,
 Καὶ ὁ κύπεος ἀντιβόησε σὰν σάλπιγγα εἰς τ' αἲρι.
 Τὴν περικεφαλαία του δὲν ἔσχισε εἰς τὴ μέση,
 Ἄλλ' ὄλος ἐμαζώχθηκε, κινδύνους νὰ πῆσῃ.
 Τοῦ ἀνδρείου Ταγματῆς τὴν ψυχὴ πόνος καὶ ὄργη ζαλίζουν,
 Φλόγαις πετοῦν τὰ μάτια του, φρικτὰ τὰ δόντια τρίζουν.
 Ὁ ἄπιστος τὴν τρομερὴ θωριά του δὲ βραστάει,
 Τοῦ ἀνδρείου σπαθιοῦ τὸ σφύριγμα μὲ τρόμον ἀγροικαίει,
 Καὶ νὰ τὸ ἀκοῦν τοῦ φαίνεται τὸ στήθος νὰ τοῦ ἀνοίγῃ,
 Νὰ τοῦ ἐσσχίξῃ τὴν καρδιά, καὶ ρίχνεται νὰ φύγῃ.
 Αὐτὸς ἐσώθη, καὶ ἡ κτυπιὰ βροντῶντας κατεδαίνει
 Σὰν ἀστραπὴ συντρίβοντας μίαν πέτρα ἐκεῖ στημένῃ,
 Σπίθαις καὶ τρίμματα πετοῦν εἰς τὸν οὐρανὸ ἀποκάτου,
 Καὶ αὐτὸς ἀκούει μὲς εἰς τὴν καρδίαν τὸν πάγον τοῦ θανάτου.
 Χωρὶς πνοὴ ὀλότρεμος εἰς τὸ γεφύρι τρέχει,
 Καὶ τὴν ὀγλήγορην φυγὴν ἐλπίδα μόνον ἔχει.
 Ὁ Χριστιανὸς πολεμιστῆς πετιέται νὰ τὸν φθάσῃ,
 Τὸ χερὶ, νὰ, εἰς τὴν ῥάχην του ἀπλώνει νὰ τὸν πιάσῃ.
 Ὅταν (γι' αὐτὸν ἀνέλπιστη καὶ ἀφηνεῖδια σωτηρία)
 Σβουοῦνται μὲ μιᾶς ὅλ' οἱ φανοὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἐρημία.
 Βεθὸ σκοτάδι ἀπλώνεται εἰς τὸ θαλωμένον αἲρι,

Καί 'ς τὸν κατάμαυρο οὐρανὸ δὲν λάμπει πλειὸ ἐν' ἀστέρι.
 Μέσα 'ς τὴν ἔρημν σκοτεινιά, 'ς τὴν γῆ τὴν μαγευμένη,
 Ὁ ἀνδρείος Ταγκρέδης ποῦ πατεὶ δὲν βλέπει, ποῦ πηγαίνει,
 Κ' ἐνῶ ζητάει μὲ ἀμφίβολο βῆμα νὰ προχωρήσῃ,
 Ἀπὸ μίαν θύραν ἐδιάβηκε, χωρὶς νὰ τὸ νοήσῃ,
 Ἀλλὰ νὰ κλειέται ὀπίσω του ἔγροικάει, καὶ ταραγμένος
 Βρίσκεται μέσα 'ς ἔρημον τόπον φυλακισμένος.
 Καθὼς ἐκεῖ ἔπου 'ς τὴν γῆν ἢ θάλασσα βελτώνει,
 Καὶ τὰ νερά της ἤσυχον μὲς 'ς τὸ Κομάχιο ἀπλώνει,
 Τὸ ψάρι φεύγωντας μὲ ὀρμὴ τὸ κύμα τ' ἀρρισιμένο
 Μπαίνει 'ς τ' ἀτάραχον νερά, καὶ βρίσκεται πιασμένο,
 Γιατί μὲ τέχνη θαυμαστὴ ὁ βάλτος καμωμένος,
 Εἶναι 'ς τὸ ἔμπασμα ἀνοικτός, 'ς τὸ ἔβγαλμα κλεισμένος;
 Ἔτσι ὁ Ταγκρέδης ἔφθατε μέσα 'ς αὐτὸν τὸν τόπο,
 Πῶς δὲν ἠξεύρει, καὶ νὰ ἐγῆ δὲν βρίσκει πλέον τὸν τρόπο
 Τὴν θύραν μὲ τὸ δυνατὸ χέρι συχνὰ τινάζει,
 Νὰ τὴν ἀνοίξῃ προσπαθεῖ, ἀλλὰ ματαίως κοπιάζει.
 Τοῦ λέγει ὡς τόσο μία φωνή· « Ἄφισε κάθε ἐλπίδα,
 Ἐδῶ θὰ σ' ἔχῃ πάντοτε αἰχμάλωτον ἡ Ἀρμίδα »
 Θάνατον ἐδῶ μὴ φοβηθῆς, νὰ φύγῃς μὴν ἐλπίσης,
 Σ' αὐτὸ τὸ μνήμα τὸ φοικτὸ θαμμένος θέλει ζῆσης. »
 Ὁ νέος δὲν ἀποκρίνεται, καὶ προσπαθεῖ νὰ κρούσῃ
 Μέσα 'ς τὰ βάθη τῆς καρδιάς τὸν πόνον καὶ τὴν θλίψιν.
 Κατηγορεῖ τὸν ἔρωτα, π' ἀναψῆ τὴν ψυχὴν του,
 Τὴν τύχην, ταῖς ἐπιβουλαῖς, τὴν λίγη φρόνησί του·
 Καὶ λέγει μέσα του συχνά· » Γιατί ν' ἀνησυχᾶσω ;
 Πολὺ δὲν θέλει στερηθῶ, ἀν καὶ τὸν ἥλιον χάσω.
 Ἄλλ' ἄλλου ἡλίου πλέον γλυκοῦ τὸ φῶς τ' ἀγαπημένο
 Θὰ μείνῃ πάντοτε γιὰ μὲ, τὸν δυστυχῆ, σβυμένο. »
 Θυμᾶται τὸν Σαρακηνὸ, καὶ πλέον ὀλιμμένος λέει·
 « Ἄχ ! ὅλα τοῦ πολεμιστῆ λησμόνησα τὰ χρέη.
 Ὡ πῶς θέλει καταφρονεῖ αὐτὸς τὴν διαγωγή μου !
 Ὡ σφάλμα μου ἀσυγχώρητο, παντοτεινὴ ἐντροπή μου ! »
 Μ' αὐτοῦς ὁ νέος τοὺς λογισμοὺς τὸν νοῦ του βασανίζει,
 Αἰσθημα ἀγάπης καὶ τιμῆς τὸ στήθος τοῦ φλογίζει.
 Ἄλλ' ἐνῶ τοῦτος μὲ πικρὰ δάκρυα τὸ χῶμα βρέχει,
 Ὁ τολμηρὸς Σαρακηνὸς ἀνάπαψιν δὲν ἔχει.
 Ἀπαρτάει τὸ στῶμα του, κάθε ἄνεσι μισαίει,
 Μόνον πολέμους, αἵματα καὶ δόξα ἐπιθυμαίει.
 Ἀνοικταῖς εἶχε ταῖς πληγαῖς, καὶ μὲ χαρὰ μεγάλη
 Τὴν ἐκτὴ μέραν ἐπρόσμενε, νὰ ξαναρχίσῃ ἡ πάλη.
 Τὴν νύκτα τὴν προτερηνὴ γιὰ μίαν στιγμὴν πλαγιάζει
 Καὶ ἀνήσυχος σηκώνεται, τὸν οὐρανὸ κυττάζει,
 Ὅπου θολὸς, κατάμαυρος, τὸν Ἄδην παρασταίνει,
 Καὶ ἀκόμη 'ς τὴν Ἀνατολὴν μὲ ἀκτῖνα δὲν προβαίνει.
 Προστάζει μ' ἄγρια φωνὴ νὰ φέρουν τ' ἄρματα του,
 Κ' εὐθὺς τοῦ τὰ φεραν, ἀλλὰ δὲν ἦταν τὰ δικά του.
 Ὁ βασιλέας ἠθέλησε, πρὶν ἐγῆ νὰ πολεμήσῃ,

Ἄρματα πλέον πολύτιμα καὶ ὠραία νὰ τοῦ χάρισθῃ.
 Μόλις κυττώντας τα, μ' αὐτὰ τὸ σῶμα του ἀρματώνει,
 Καὶ τὸ ὄϊκό του τὸ σπαθὶ τὸ φοβερὸ φουκτώνει.
 Καθὼς προβαίνωντας ἀργὰ (τῆς δυστυχικῆς ἀστέρι),
 Λάμπει κομήτης τρομερὸς μὲς ἔς τ' ἀναμμένο ἀέρι,
 Ποῦ ἀνακατώνει σύρριζα τὰ ἔθνη, φοβερίζει
 Τοὺς βασιλεῖάδες καὶ συχὰ τοὺς θρόνους του κλονίζει.
 Ἔτσι καὶ αὐτὸς μὲς ἔς τ' ἄρματα φλογοβολαίει, τὸ βλέμμα
 Ὀλόγυρά του στρέφωντας ὀργὴ γεμάτο κ' αἶμα.
 Τρόμο καὶ φρίκη προξενεῖν τ' ἄγρια κινήματά του
 Εἶν' τὸ σκληρὸ του πρόσωπο φοβέρα τοῦ θανάτου.
 Μὲ μία ματιὰ του μοναχὴ κάθε ψυχὴ τρομάζει.
 Γυμνὸς βαστώντας τὸ σπαθί, τ' ἀσκῶναι καὶ φωνάζει.
 Ἄς ἔλθῃ τώρα ὁ Χριστιανὸς ληστής, ὅπου μαζή μου
 Πάλι τολμάει νὰ μετριθῇ, νὰ ἰδῇ τὴν δύνάμει μου.
 Μόλις ἀγάντια μου προβῇ, ἀχνὸς κ' αἱματωμένος,
 Θῦμα τῆς τόλμης του ἔς τὴν γῆν θά πέσῃ σκοτωμένος.
 Καὶ πρὶν παθάνῃ, θέλει ἰδῇ, ἔς τὸ πείσμα τοῦ θεοῦ του,
 Τ' ὠραία σπαθί, ποῦ ζώνεται, ἔς τὸ χερί τοῦ ἐχθροῦ του.
 Ἄς μὴν ἐλπίσῃ κλάυματα καὶ δέησαι· νὰ ἴγροικῆσω,
 Καὶ τὸ κορμί του ἔς τὰ σκυλιὰ νὰ μὴν ἀπαρατήσω.
 Καθὼς ὁ ταῦρος ἀγαπᾷ, καὶ ἡ ζήλια τὸν κεντάει,
 Πλέον τὴν ὀργὴν του μὲ φοικτὰ μουγκρίσματα ξυπνάει,
 Σὲ χοντροῦ δένδρου τὸν κορμὸ τὰ κέρατα ἀκονίζει,
 Καὶ λὲς ὅτι τὸν ἀνεμο, ποῦ φεύγει, φοβερίζει,
 Σκορπάει τὸ χῶμα, ποῦ πατεῖ, καὶ μὲ ακυφτὸ κεφάλι
 Τὸν ἄλλον ταῦρο προκαλεῖ ἀπὸ μακριὰ ἔς τὴν πάλιν,
 Ἔτσι κ' αὐτὸς μανίζωντας τὸν κήρυκά του κράζει,
 Καὶ μὲ φωνὴ, ποῦ μούγκρισμα φαίνεται, τὸν προστάζει·
 «Πήγαινε, πὲς ὅτι, καθὼς ἦτον συμφωνισμένο,
 Ἐρθασα, καὶ τὸν χριστιανὸν τὸν ἦρα· περιμένω.»
 Περισσότερο δὲν καρτερεῖ τὸν νέον αἰχμάλωτό του
 Εὐθὺς νὰ φέρουν ὄρισε, καὶ ἀνέβῃ εἰς τ' ἄλογό του.
 Ῥίχνεται ἔς τὰ ψηλῶματα μὲ τὴν ὀρμὴν τοῦ ἀνέμου,
 Καὶ φθάνει ἕαν τὴν ἀστραπὴν ἔς τὸν τόπο τοῦ πολέμου.
 Σημαίνει εὐθὺς τὸ βούκοινο, καὶ ὁ ἦχος, ὅπου πετιέται,
 Ὡσαν βροντὴν τρομακτικὴν γύρου παντοῦ ἴγροικιέται—
 Ἐς τὴν μεγαλήτερον σκηνὴν, ὅπου συμμαζωμένοι
 Ἦταν οἱ πρῶτοι τοῦ στρατοῦ, ὁ ἀπεσταλμένος μπαίνει·
 Τὸν νέον Ταγκρέδη προκαλεῖ πρῶτον νὰ πολεμήσῃ,
 Ὡς ἀποφάσισαν, χωρὶς τοὺς ἄλλους ν' ἀποκλείσῃ.
 Ὁ στρατηγὸς ἀνήσυχος τὰ βλέμματα γυρίζει,
 Καὶ ἱκανὸν ν' ἀντισταθῇ κανέναν δὲν νομίζει.
 Τὸ ἄνθος τῶν πολεμιστῶν τοῦ ἔλειπε· ποῦ τρέχει
 Ὁ νέος Ταγκρέδης εἶδῃσι τὸ στράτευμα δὲν ἔχει.
 Ὁ Βοεμόνδος βρίσκειται ἔς τὴν νέαν του βασιλείαν,
 Καὶ τοῦ Γερνάνδου ὁ ἐνδοξὸς φονιάς εἰς ἐξορίαν·
 Μὲ τὴν Ἀρμίδα μοναχοί, δὲν ἔφυγαν οἱ δέκα.

Οί πλέον άνδρεςοι άκλούθησαν τήν πονηρή γυναίκα.
 Οί άλλοι με λιγώτερη τόλμη, ποϋ άκόμη μένουν,
 Ήντροπαλοί παράμερα στέκονται και σωπαίνουν.
 Ο στρατηγός παρατηρεί τήν έψι, τήν σιγή τους,
 Ποϋ λέγει ότι ο κίνδυνος τρομάζει τήν ψυχή τους.
 Η δειλία τόσων μαχητῶν γενναίων όργή τοϋ έμπνέει·
 Με μιὰς από τήν θέσιν του σηκώνεται, και λέει·
 «Ανάξιος ήθελε φανῶ 'ς τόν κόσμο πλέον να ζήσω,
 Ήν, ως δειλός τόν θάνατον φοβούμενος, άφίσω
 Έναν άγρειον Άγαρηνόν άφοβα να μάς βρίζη,
 Είς μάχην να μάς προκαλή, και να μάς φοβερίζη·
 Έσείς μ' όλο τὸ στρατεύμα παράμερα σταθῆτε,
 Μέρος μὴ λάβετε, κ' έμέ 'ς τόν κίνδυνον άφήτε.
 Τ' άρματα, φέρετε τ' άρματα» και τήν άρματωσιά του
 Εϋθύς είς μιὰ ριπή ματιοϋ έφεραν έμπροστά του.
 Τότε ο Ραϊμόνδος, άνθρωπος με γνώσι και ήλικία,
 Άλλ' ως τοϋς άλλους δυνατός και με μεγάλη άνδρία,
 «Δεν πρέπει» λέγει, «ο Στρατηγός κινδύνους να γυρεύη,
 Γιατί μ' αυτόν τ' ολάκαιρο στρατεύμα κινδυνεύει.
 Δεν είσαι άπλός πολεμιστής, και αν ίσως δυστυχής,
 Βλάβη και λύπη τρομερή 'ς όλους θα προξενήσης.
 Μόνον 'ς έσέ στήριζονται και πίστις και πατρίδα,
 Όλοι 'ς έσέ τὰ βλέμματα στρέφουν με τήν έλπίδα
 Να καταβάλης τήν Βαβέλ' 'ς έσέ τὸ σκῆπτρο ανήκει,
 Κι' άλλοι 'ς ταις μάχαις άς ζητοϋν με τὸ σπαθί τήν νίκη.
 Έγώ, αν και γέρος, έτοιμος είμαι να πολεμήσω,
 Και τὰ βαρυά μου γερατειά σαν άνδρας να τιμῶσω.
 Σείς τοϋς κινδύνους φύγετε τῆς μάχης και τοϋς πόρους·
 Γιατί δέν έχω τώρα πλειὸ τοϋς ανθρωούς μου χρόνους,
 Όσαν έσας, ποϋ έδώμεσα χωρίς 'ντροπή γροικάτε
 Αυτόν, 'π' όλους να έτρόμαξε τοϋς Χριστιανούς καυχάται !
 Σαν ήμουν, όταν έμπροστά 'ς ὄλην τήν Γερμανία
 Με τοϋ Λεοπόλδου επάλεψα τήν τρομερήν άνδρία,
 Είς τοϋ Κορράδου τήν αϋλή, και σκοτωμένον κάτω
 Τὸ χέρι μου τόν έρριξε, και 'πῆρα τ' άρματά του !
 Και δόξα μεγαλύτερη τώρα δέν θ' άποκτήση
 Όποιος χιλιάδες απ' αυτούς ξαρμάτωτος νικήση·
 Ήν είχω, ως έχω τήν καρδιά, τήν πρώτη δύναμί μου,
 Ήθελε μάθει ο τολμηρός τί αξίζει τὸ σπαθί μου·
 Άλλά και γέρος, άφοβος είμαι, και άρματωμένος
 Θέλω μ' αυτόν να μετρηθῶ, κι' αν πέσω σκοτωμένος,
 Δεν θα χαρῆ τήν νίκη του ο Άγαρηνός έλπίζω,
 Και ταις στερναις ήμέραις μου με δόξα νέα στολιζῶ·
 Τὰ λόγια ταϋτα ταις καρδιαίς ὄλων με μιὰς άνάβουν,
 Και τήν τμήν να κτυπηθοϋν ὄλοι ζητοϋν να λάβουν·
 Ο Βαλδοβίνος τήν ζητᾶ, κατόπι του ο Ρουγέρος,
 Οί δύο Γουίδοι, ο Στέφανος, ο Γουέλφος, ο Γερνιέρος,
 Ο Πίρρος, ποϋ τόν ένδοξον Βοεμόνδον χωρίς πάλη

Μέσα εἰς τὴν Ἀντιόχειαν ἐπέτυχε νὰ εἶδῃ,
 Ὁ ἀνδρεῖος Ῥοσμίνδος, γέννημα λαμπρὸ τῆς Βρετανίας,
 Καὶ ὁ Ῥοδόλφος, Ἰρλανδοῦς, καὶ ἀπ' τ' ἄκρα τῆς Σκωτίας,
 (Τόπους, ποῦ ἡ θάλασσα ἀπὸ μᾶς χωρίζει), ὁ Ἑβεράρδος,
 Τὸ ἀγαπημένον ἀνδρόγυνο, Γιλδίπη καὶ Ὀδοάρδος.
 Ἀλλὰ πλεῖο ἀπ' ὅλους πιθυμᾷ τὸ στράτευμα ν' ἀφίσῃ
 Ὁ γέρος, μὲ τὸν ἄπιστον ἐχθρὸν νὰ πολεμήσῃ.
 Ἐσκέπασε τὸ σῶμα του μὲ ἀρματωσιά ὠραία,
 Κι' ἄλλο δὲν τῶλειπε παρὰ ἡ περικεφαλαία,
 Ὅταν τοῦ εἶπε ὁ στρατηγός· «Ἐνδοξο ἀπομεινάρι
 Τῆς παλαιᾶς ἀνδρίας μας, ἄφοβο παλληκᾶρι,
 Ἄν οἱ δικοί μας πιθυμοῦν κἄτι νὰ κατορθώσουν,
 Μόνον ἔσὲ τὰ ἐλέμματα πρέπει νὰ προσηλώσουν.
 Ὅλαις ἐσὺ ταῖς ἀρεταῖς ἔχεις εἰς τὴν καρδιά,
 Ποῦ πρέπειν εἰς τοὺς ἥρωας, τέχνη, τιμὴ καὶ ἀνδρία.
 Ἄν ἄλλους δέκα σὰν ἐσὲ εἶχα μαζί μου τώρα,
 Ἦθελ' εἶν' ὅλη ἐλεύθερη ἡ δοξασμένη χώρα,
 Ἡ Ἀσία, φωλιά τῶν τρομερῶν ἐχθρῶν μας, νικημένη,
 Κ' ἤθελε στήσω τὸν Σταυρὸν ἐς ὅλην τὴν οἰκουμένη.
 Κινδύνους ὅμως μὴ ζητᾷς, καὶ ὅτ' εἶναι συλλογίσου
 Ὁφελιμώτερη πολὺ ἐς ὅλους ἡ συμβουλή σου.
 Πῦτος ἀπ' τοὺς ἄλλους ἀρχηγούς πρέπει νὰ πολεμήσῃ,
 Τὴν τύχην ἄ, ἀφίσωμεν τώρα ν' ἀποφασίσῃ.
 Ἀλλὰ τὴν τύχην τοῦ Θεοῦ τὸ χέρι διευθύνει,
 Αὐτὸς τὰ πάντα κυβερνᾷ, καὶ αὐτὸς κριτὴς θὰ γίνη·
 Ὁ γέρος ἐπιμένωντας πάντοτε ἐς τὸν σκοπὸ του,
 Θέλει μὲ τ' ἄλλα ὀνόματα νὰ ᾄναι καὶ τὸ δικό του.
 Ὡς τὴν περικεφαλαία του ὁ στρατηγὸς μαζώνει
 Ὅλα γραφτὰ τὰ ὀνόματα, μὲ βία τ' ἀνακατώνει,
 Κ' ἐν ὅλοι ἀκίνητοι θωροῦν, τὸν πρῶτο κληρὸ ἐγάζει,
 Καὶ τ' ὄνομα τοῦ Κόμητος τῆς Τολωσίας διαβάξει.
 Δέχονται ὅλοι μὲ χαρὰ τὴν ἐκλογὴν ἐκείνην,
 Καὶ δὲν τολμᾷ κανένας τοὺς τὴν τύχην νὰ ἐπικρίνη·
 Καὶ αὐτὸς νέα δύναμι μὲ μιᾶς ἄροικαίει μὲς ἐς τὴν καρδιά του,
 Ποῦ φαίνεται ἐς τὸ μέτωπο, ἐς τὰ μάτια, ἐς τὴ θωριά του.
 Σὰν ὄφις ἐξανάγειωσε, ποῦ δέρμα νέο στολίζει,
 Καὶ τὰ χρυσὰ του χρώματα τὸ φῶς τοῦ ἡλίου φλογίζει.
 Ἀλλὰ μὲ περισσώτερη χαρὰ τὸν ἐπαινᾷει
 Ὁ πολεμάρχος, καὶ λαμπρὴ νίκη τοῦ προμηνᾷει·
 Κ' εὐθὺς ἀπὸ τὸ πλάγι του τ' ἀνδρειωμένον χέρι
 Τ' ὠραῖο σπαθί, ποῦ ζώνεται, βγάνει καὶ τοῦ προσφέρει,
 Καὶ τοῦ λέει· «Τοῦτο τὸ σπαθί, ὅταν ἐπολεμοῦσε,
 Τῆς Σαξωνίας ὁ φοβερὸς ἀντάρτης ἐβαστοῦσε·
 Ἐγὼ ἐπάλευσα μ' αὐτὸ, κι' ὡς ἤθελεν ἡ μοῖρα,
 Νεκρὸν τὸν ἄφησα ἐς τὴν γῆν, καὶ τὸ σπαθί τοῦ ἐπῆρα.
 Πάντα μὲ τοῦτο ἐνίκησα, κ' ἐλπίζω εὐτυχισμένο
 Νὰ μείνη, ἀνδρεῖς πολεμιστὴ, ἐς τὸ πλάγι σου ζωσμένο.
 Ἀλλὰ ἐς τὴν τόσῃν ἀργητᾷ ὁ Ἀργάντες βαρεμένος

Ἄδμηονάει, καὶ βρίζοντας φωνάζει, θυμωμένος·
 ὦ τῆς Εὐρώπης ἥρωες, γνωστοὶ εἰς τὴν οἰκουμένην,
 εἶναι ἕνας ἄνδρας μοναχὸς ἐδῶ, ποῦ σὰς προσμένει·
 Ἄς ἔλθῃ τώρα ὁ φοβερὸς Ταγκρέδης, ποῦ νομίζει·
 Ἄνίκητο τὸ χέρι του, νὰ μάθῃ πόσο ἀξίζει·
 Ἡ μήπως ἠσυχάζωντας εἰς τὸ μαλακὸν τοῦ στρώμα,
 τὴν νύκτα, ποῦ τὸν ἔσωσε, θὰ περιμείνῃ ἀκόμα;
 Ἄς ἔλθῃ ἄλλος, ἀν αὐτὸς ὁ ἀνίκητος φοβᾶται·
 Μὲ τ' ἄλογά σας, ἢ πεζοὶ, ὅλοι ἐνωμένοι ἐλάτε,
 Ἄρου ἕνας μὲ ἕναν, μοναχοὶ, εἰς ἀνδρειωμένην πάλην,
 Μέσα σὲ τόσοσιν δὲν τολμᾷ κανένας νὰ προβάλλῃ·
 Τοῦ τέκνου τῆς Μαρίας σας ἀγνάπτια σας θωρεῖτε
 τὸ μνήμα, ποῦ δοξάζετε· γιατί δὲν προχωρεῖτε;
 Οἱ ὄρκοι σας τί γίνονται; Νὰ, ὁ δρόμος ἐμπροστίας σας,
 γιὰ ποῖα καλλίτερη στιγμή φυλάτε τὰ σπαθιά σας;
 ταῖς ὑπερήφαναις βρυσιαῖς, ποῦ ὁ βάρβαρος προφέρει,
 αἰσθάνονται μὲς τὴν καρδίαν ὡς φλογερὸν μαχαίρι·
 Ἄλλ' ὁ Ραϊμόνδος πλέον θερμὸς ἀπ' ὅλους, τὸν θυμὸν του
 πλέον δὲν βαστάει, καὶ ρίχνεται ἀπάνου εἰς τ' ἄλογόν του,
 διὰ τὴν ἀγληγοράδα του ἀετὸς ὀνομασμένο,
 Κ' ἦτον εἰς ταῖς ἀκροπαταμαῖς τοῦ Τάγου γεννημένο.
 Ἐκεῖ, ὅταν ἡ ἄνοιξι τὸν ἔρωτα ξυπνήσῃ,
 Ἡ νέα φοράδα τοῦ κρυφοῦ πόθου της νὰ κεντᾷ
 αἰσθάνεται μίαν δύναμιν, π' ὅλα τῆς καίει τὸ σῶμα,
 Κατὰ τὴν αὐρὰ στρέφεται μ' ὀλάνοικτο τὸ στόμα,
 τὰ μύρια σπέρματα ζωῆς χυμένα εἰς τὸν ἀέρα
 (ὦ μέγα θαῦμα) δέχεται, καὶ γίνεται μητέρ·
 τ' ἄλογο αὐτὸ τὸ φοβερὸν, ἢ, χωρὶς γῆν νὰ γγίξῃ,
 χύνεται μέσα εἰς ταῖς ἱρμιαῖς, ἢ γλήγορα γυρίζει,
 καὶ μὲ ὀρμὴν στρέφεται δεξιὰ, ζερβιὰ, εἰς ὅλα τὰ μέρη,
 Ἄς ὅτι ἐπλάσθη μὲ οὐρανοῦ λεπτότατον ἀέρι·
 Μ' αὐτὸ εἰς τὸν τόπον τῆς φοικτικῆς μονομαχίας σιμώνει
 Ὁ γέρος, καὶ τὰ βλέμματα εἰς τὸν οὐρανὸν ὑψώνει·
 Ἐσὺ, Μεγαλοδύναμι, ποῦ εἰς τὴν θεϊκὴν σου γῶσιν
 ἠθέλησας ἕνας βοσκὸς τὸν Ἰσραὴλ νὰ σώσῃ,
 καὶ μόνον τὴν σφενδόνην του βλαπτόντας εἰς τὴν πάλην
 τοῦ Γολιάθ ἐσύντριψε τὸ ἀγέρωχον κεφάλιν,
 σὺ κάμει ἀπὸ τὸ χέρι μου νὰ πέσῃ σκοτωμένος·
 Ὁ Ἄγαρνος, ποῦ πολέμῳ τῶν Χριστιανῶν τα γένοσθαι
 Ἄσθενῆς, γέρος, τὸν ἐχθρὸν τοῦτον νὰ τιμωρήσῃ,
 καθὼς ἔδυνάθη ἕνα παιδί τὸν ἄλλον νὰ νικήτῃ·
 Ἡ δέσπια ταῦτα μιᾶς ψυχῆς, ποῦ ἐλπίζει, καὶ πιστεύει,
 ὡς φλόγα, ποῦ σπικόνεται, εἰς τοὺς οὐρανούς, ἀνέβῃ,
 Ἐδέχθη ὁ παλυσπλαχνικὸς Θεὸς τὴν προσευχὴν σου,
 καὶ ἀπὸ τὰ μύρια πνεύματα, πάχει εἰς τὴν προσταγὴν σου,
 Ἐνα τοῦ στέλνει παρευθὺς βοήθειαν νὰ τοῦ δώσῃ
 ἀπ' τοῦ σκληροῦ Ἀγαρηνοῦ τὰ χέρια νὰ τὸν σώσῃ·
 Ἦτον ὁ ἄγγελος αὐτὸς, ποῦ πάντα εἰς τὸ πλευρόν του

Ὁ Ραϊμόνδος ἔλαβε προστάτη καὶ ὀδηγὸν τοῦ
 Καὶ μόλις τῶρα τοῦ Θεοῦ τὴν προσταγὴν ἤρραικται,
 Ἐκεῖ ἐν τῇ ὑψηλότερῃ κορφῇ τῶν οὐρανῶν πετάει·
 Ἐκεῖ ἔστι τ' ἀστραπόβροντα καὶ ἡ λόγχη, ποῦ ἐς τὸν ἄδην
 Μὲ μίαν κτυπιὰ ἐρροδόλητε τὸν ὄφι τὸν αὐθάδη,
 Τὰ θέλη ἐκεῖ, ἢ ἀράτα πέτρου ψηλάθε κάτου,
 Καὶ μύρια πάθη προξενοῦν καὶ στεναγμοὺς θανάτου,
 Ἐκεῖ ψηλὰ κ' ἡ φοβερὴ τρίαινα κρεμασμένη
 Ὅπου τρομάζει τοὺς θνητοὺς, ὅταν τῆς οἰκουμένης,
 Ἀπ' ἄκρη ἔς ἄκρη σύσσωμα, κατάρριζα κλονίζη,
 Φουσκῶν τ' ἄγρια κύματα καὶ χώραις ἀφανίζη·
 Ἐκεῖ σὺν ἥλιος ἔλαμπε ἀδμαντένια ἀσπίδα,
 Σκέπη πριγκήπων ἀγαθῶν καὶ Χριστιανῶν ἐλπίδα,
 Τόσο μεγάλη, ποῦ ἔμπορει πέλαγα, χώραις, δάση,
 Ὅλα μὲ μιᾶς τῆς πέρατα τοῦ κόσμου νὰ σκεπάση.
 Ὁ ἄγγελος μὲ γλήγορον χέρι τὴν ἀσηκῶνει,
 Κι' ἀράτος ἐς τὸν ἔνδοξον πολέμιστὴν σιμώνει·
 Ἐν τῇ τείχῃ ὡς τόσο ἀνέβηκον ἀμέτρηταις χιλιάδαις,
 Κ' ἐπρόσμεναν ἀνήσυχά τοὺς δύο πολέμιστάδες.
 Πολλοὶ στρατιῶται ἐκλεκτοὶ μὲ τὴν Κλορινίδα ἔγχινον,
 Καὶ φθάνοντες εἰς τοῦ βουνοῦ τὴν μέσην σταμναίνουσι
 Εἰς τ' ἄλλο μέρος διάφορα τάγματα μαζωμένα
 Τῶν Χριστιανῶν ἀκαρτεροῦν μὲ τάξι ἀραδιασμένα,
 Κι' ἀνάμειξ ἔς τοὺς δύο στρατοὺς μεγάλος τόπος μένει,
 Ὅπου σὲ λίγο ἡ φοβερὴ μονομαχία θὰ γένη.
 Ὁ Ἀγαρηνὸς ἀγνάντια τοῦ νέου πρόσωπο ἔθαρούσε,
 Κ' ἐθαύμαζε βλέπωντας τὸν νέον, ποῦ καρτεροῦσε.
 Ἐκεῖνος, ποῦ τὰ μάτια σου ζήτοῦν, τοῦ λέγει ὁ γέρονς,
 ἌΩ; ἤθελεν ἡ τύχη σου, βρίσκειται ἔς ἄλλο μέρος.
 Καὶ μὴν ὑπερφανευσθῆς, γιὰτὶ νὰ πολεμήσω,
 Ὄς βλέπεις, ἔρχομαι γι' αὐτὸν, κ' ἐλπίζω νὰ νικήσω.
 Ὁ ἀγέρωχος χαμογελοῦσ', καὶ λέει· ἌΩ; δὲν ἐφάνη
 Ὁ ἀνδρείος Ταγκρέδης σὲς λοιπὸν; Ποῦ βρίσκειται; Τί κἀνεῖ;
 Γῆ κι οὐρανὸ μὲ τ' ἄρματα ἐς τὸ χέρι φοβερίζεις,
 Κ' ἔπειτα φεύγει σὲ δειλὸς, καὶ ἀλλοῦ μρυφὰ γυρίζει.
 Ἀλλὰ καὶ μὲς τὰ κύματα, μέσα ἔς τῆς γῆς τὰ βάθη,
 Τί ἀξίζει τοῦτο τὸ σπαθί, μὲ τρόμα του θὰ μάθῃ·
 Ἐψεύδεται, ὁ ἄλλος τοῦ ἀπαντᾷ· ὁ ἔνδοξος ἔχθρὸς σου
 εἶναι ἔς ἀνδρῆα, σὲ δύναμι, ἔς ὅλα καλλίτερός σου.
 Ὁ Ἀργάντες τότε μὲ θυμὸν· Ἐσίμωτε, μὴν ἀργήσης
 Λοιπὸν, τοῦ λέγει, ἀδέχομαι δι' αὐτὸν νὰ πολεμήσης,
 Καὶ θέλει μάθον γλήγορα ὅσοι μᾶς περιγυρίζουν
 Ἄν τὴν αὐθάδη γλώσσα σου τὰ ἔργα ὑπόστηρίζουν.
 Κ' εὐθὺς ὀρμουῦν ὁ χριστιανὸς μὲ δύναμι μεγάλη
 Σιμώνει ἔς τοῦ Στρακηνῶ τ' ἀγέρωχο κεφάλι,
 Τὸ κτύπημα σὺν ἀστραπῇ ἤρραικθήν νὰ βροντήσῃ
 Ἐν τῇ περικεραλαίᾳ του χωρὶς νὰ τὸν κλονίση.
 Κι' ὁ Ἀργάντες ρίχνεται μὲ ὀρμὴ βασιτώντας εἰς τὸ χέρι

Τὴ λόγχῃ του τὴν τρομερὴ, ἀλλὰ κτυπάει τ' ἄερί,
 Γιατὶ γοργὰ ὁ ἄγγελος, τῶν Χριστιανῶν ἐλπίδα,
 Ἐντέκρουσε τὸ κτύπημα μὲ τὴν θεικὴν ἀσπίδα.
 Αὐτὸς δαγκάει τὰ χεῖλη του, μουγκρίζει, σὰ λιοντάρι,
 Καὶ βλασφημῶντας, εἰς τὴν γῆν συντρίβει τὸ κοντάρι,
 Βγάνει τὸ ἀδάμαστο σπαθί, καὶ ἀπάνου εἰς τὸν ἐχθρὸ του
 Μὲ περισσότερην ὀργὴν τρέχει μὲ τ' ἄλογό του,
 Ὅπου σὰν τράγος χύνεται μὲ τὸ κεφάλι κάτου.
 Ἀλλὰ ξεφεύγει ὁ Χριστιανὸς στρέφοντας εἰς τὰ δεξιὰ του,
 Καὶ δυνατὰ εἰς τὸ μέτωπο φεύγωντας τὸν κτυπάει.
 Πάλι γυρίζει ὁ Ἀγαρηνὸς, καὶ πάλι αὐτὸς περνάει
 Ἀπὸ τὸ πλάγι του γοργὰ ἐκεῖνος δευτερώγει
 Τὸ κτύπημα, ποῦ πέφτωντας βροντάει, καὶ δὲν λαβώνει.
 Τοῦτο θωρῶντας ὁ σκληρὸς Ἀγαρηνὸς μανίζει,
 Σῶμα μὲ σῶμα νὰ πιασθῆ μ' αὐτὸν ἀποφασίζει.
 Μὴ τὸν πλακώσῃ τὸ πολὺ ἔαρὸς φοβᾶται ὁ γέρος,
 Καὶ γύρω περιστρέφεται μὲ τὴν ὀρμὴ τοῦ ἄερος.
 Τραβιέται, ξάφνου ρίχεται, κτυπάει, καὶ φεύγει πάλι,
 Τ' ἄλογο εὐκολοκίνητο βῆμα ποτὲ δὲν σφάλλει.
 Σὰν στρατηγὸς, ποῦ πολεμᾷ κάστρο θεμελιωμένο
 Ὡς τὴ μέση θάλαττον ἀπίτητου, ἢ σὲ βουνὸ κτισμένο,
 Ἢ ὅλαις ταῖς τέχναϊς μελετᾷ, ὅλους τοὺς δρόμους πιάνει
 Νὰ καταβάλλῃ τὸν ἐχθρὸν, ἔτσι καὶ ὁ γέρος κάνει.
 Δὲν ἠμπορεῖ τοῦ Ἀγαρηνοῦ τὸν θώρακα νὰ σπάσῃ,
 Καὶ ἀπ' ἄλλα μέρη τὸ σπαθί πασχίζει νὰ περάσῃ.
 Δύο, τρεῖς φορὰς τὸν λάβωσε τὸ γλήγορό του χέρι,
 Χαρὶς αὐτὸς οὔτε κτυπιὰ εἰς τὸ σῶμα νὰ ὑποφέρῃ.
 Ἀλλὰ καὶ ὁ ἐχθρὸς του ἀκούραστος κτυπάει, δὲν ἀνασαίνει,
 Καὶ νὰ τοῦ σύρῃ μία σπαθιά τέλος ἐπιτυχαίνει,
 Καθὼς περνοῦσε ὁ χριστιανὸς τρέχωντας ἔμπροστά του,
 Ὅπου καὶ αὐτὸν καὶ τ' ἄλογο ἤθελε ρίξει κάτου,
 Ἄν τὴν ἀσπίδα τὴν θεικὴν δὲν ἤθελε ἀπαντήσῃ.
 Σ' αὐτὴ γροικήθη τὸ σπαθί βροντῶντας νὰ κτυπήσῃ,
 Κ' εὐθὺς συντρίφτηκε, γιατί, ὅποια βαρὴ καὶ ἂν ἔχουν,
 Ἄρματα ἀνθρώπων, φαρτὰ εἰς τὰ οὐράνια δὲν ἀντέχουν.
 Μόλις πιστεύει ὁ Ἀγαρηνὸς εἰς τὰ δικά του μάτια,
 Ὡς τὴν γῆν θωρῶντας τοῦ σπαθιοῦ τ' ἀμέτρητα κομμάτια,
 Κ' ἐνῶ τ' ἀνδρῆκιο χέρι του ξαρμάτωτο κυττάζει,
 Τοῦ χριστιανοῦ τὴν δυνατὴν ἀρματωσιὰ θαυμάζει,
 Γιατὶ πιστεύει ὅτι εἰς αὐτὴν συντρίφθη τὸ σπαθί τ' οὐ
 Καὶ ὁ σταυροφόρος ἄγνωστὸ ποῖος βρίσκεται μαζὶ του,
 Ποῖον οὐρανοκατέβητον ἔχει ὁδηγὸν καὶ σκέπη.
 Ἀλλ' ὅταν χάρις ἄρματα τοῦ ἐχθροῦ τὸ χέρι βλεπῇ,
 Στέκεται ἀκίνητος, γιατί ἐντιμὴ δὲν νομίζει
 Τὴν νίκην, ὅπου ὁ κίνδυνος τῆς πάλης δὲν στολιζει.
 Κ' ἤθελε πῆ ἀρμάτωσε μ' ἄλλο σπαθί τὸ χέρι.
 Ἀλλὰ πάλι στοχάζεται πόση ἐντροπὴ θὰ φέρῃ
 Ὡς τοῦς Χριστιανοῦς ἂν νικηθῇ ἀνάξια νὰ νικήσῃ

Δὲν θέλει, ἀλλ' οὔτε ἀμφίβολη τὴν νίκην του ν' ἀφίση.⁹
 Ὁ Ἀργάντες τότε τοῦ σπαθιοῦ τὴν φοῦκτα τοῦ πετάει
 Ὡς τὸ πρόσωπο, καὶ ἀπάνου του μὲ τ' ἄλογό του ὀρμάει
 Ὁ γέρος δὲν αἰσθάνεται φόβον εἰς τὴν ψυχὴ του,
 Ἀλλὰ γυρίζοντας γοργὰ ξεφρεύγει τὴν ὀρμὴ του,
 Κ' ἐπιτυχαίνει τὸ δεξιὸ χέρι νὰ τοῦ λαβῶση,
 Ποῦ ἔχει, σὰ νύχια λιονταριοῦ, ἀπάνου του ξαπλώσει.
 Πετιέται σὰν τὴν ἀστραφιά σὲ μία μεριά καὶ ἔς ἄλλη,
 Φεύγει, γυρίζει γλήγορα, κτυπάει, καὶ φεύγει πάλι,
 Μ' ὅση ἔχει δύναμι καὶ ὀρμὴ παλεύει νὰ ἐπιτύχη,
 Καὶ πολεμοῦν ἔς τὸ πλάγι του ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ τύχη.
 Ὁ Ἀγαρηνὸς μὲ τὴν θαρσεία ἀρματωσιά, ποῦ ἔχει,
 Καὶ μὲ τὸ ἀδάμαστο κορμὶ εἰς ταῖς κτυπιαῖς ἀντέχει.
 Μέγα καρὰβι φαίνεται μὲ μόνα τὰ κατάρτια,
 Μὲς ἔς τ' ἀγριωμένα κύματα χῶρις πανιὰ καὶ ξάρτια,
 Ἀλλὰ μὲ ἀκλόνηστα πλευρὰ, ποῦ ἡ θλασσα δὲν σχίζει,
 Πηλεύει μὲ τὴν τρικυμιὰ, καὶ νὰ σωθῆ ἐλπίζει.
 Σ' αὐτὸν τὸν κίνδυνον καὶ σὺ, Σαρακηνέ, εὐρισκόσουν,
 Κ' οἱ δαίμονες; ἠθέλησαν βοήθεια νὰ σοῦ δώσουν.
 Ὁ Σατανᾶς ἔν' ἀλαφρὸ σύγνεφο κατεβάζει,
 Τοῦ δίνει ἀνθρώπινη μορφή, ποῦ τῆς Κλορίνδας μοιάζει,
 (Θαυμαστὸ τέρας) μ' ἄρματα λαμπρὰ σὰν τὰ δικά της,
 Καὶ χῶρις νοῦν τὴν ὄψι της ἔχει καὶ τὴν μιλιά της.
 Τοῦτο τὸ τέρας, ποῦ μιλεῖ καὶ χῶρις ν' ἀναπνέη,
 Ὡς ἕναν πιτήδειον τοξευτὴ σιμώνει, καὶ τοῦ λέει
 « Ὡ Ὁραδίνε ἔξακουστὲ, π' ὅπου σημάδι βάλλεις,
 Στέλνεις γοργὰ τὰ βέλη σου χῶρις ποτὲ νὰ σφάλης,
 Τὴν Ἰουδαία ποιά συμφορὰ μεγάλη θὰ πλακώη,
 Ἄν ἕναν ἄνδρα σὰν αὐτὸν ὁ Χριστιανὸς σκοτώη,
 Καὶ πέρνωντάς του τ' ἄρματα, μ' ἐνεῖνα στολισμένους,
 Ἐβγη μὲ δόξα νικητῆς ὁ ἐχθρὸς ὁ μισημένος!
 Τώρα τῆς τέχνης σου λαμπρὴν ἀπόδειξι θὰ δώσης,
 Ἄν εἰς τὸ στήθος τοῦ ληστῆ τὰ βέλη σου καρφώσης.
 Πλούτη θὰ λάβης καὶ τιμαῖς τοῦ Βασιλέως τὸ χέρι,
 Μὴν ἀμφιβάλης, ἀμετρα δῶρα θὰ σοῦ προσφέρη.»
 Αὐτὸς, ποῦ τὴν ὑπόσχεσι ἴγροικαίει, στιγμὴ δὲν χάνει,
 Ἀπ' τὴν θρεσιὰ φαρέτρα του ἐλαφρὸ βέλος ἔγάνει,
 Τὸ κατατάζει ἔς τὸ γυρτὸ δοξάρι, καὶ τραβάει.
 Σπρωξίζοντας τὸ φτερωτὸ βέλος μ' ὀρμὴ πετάει,
 Κόβει, κτυπῶντας δυνατὰ, τοῦ ζωναριοῦ τὸ δέμα,
 Περνάει τὸν θώρακα, κ' εὐθὺς ἐφάνη ὀλίγον αἷμα.
 Ἀλλ' ὁ Ἄγγελος δὲ τ' ἄφησε βαθυὰ νὰ προχωρήση,
 Ὡστε τὸ δέμα ἠμπόρεσε μόνις νὰ τοῦ κεντίσῃ.
 Τὸ βέλος ἔγάνει ὁ γέροντας ἀπὸ τὸν θώρακά του
 Κι' ἀπὸ τὸ στήθος του θωρεῖ νὰ ρέη τὸ αἷμα κάτω,
 Κατηγορεῖ τοῦ βάρβαρου ἐχθροῦ του τὴν δειλία,
 Κι' ὄλης τῆς ἀπιστῆς φυλῆς τὴν μαύρη προδοσία.
 Ὁ στρατηγὸς, ποῦ ἐκύτταζε μ' ἀνησυχία μεγάλη,

Χωρίς ποτέ τὰ βλέμματα νὰ στρέψη ἀπὸ τὴν πάλιν,
 Βλέπωντας τὴν ἐπιβουλὴν, φοβούμενος ἀχνίζει,
 Γιατὶ τοῦ γέρου τὴν πληγὴν πολὺ βαρεῖα νομίζει,
 Καὶ τοὺς δίκους του προσκαλεῖ ἔς τ' ἄλογο νὰ πηδήσουν,
 Καὶ τῶν ἐχθρῶν τὴν ἀτιμὴν πράξι νὰ τιμωρήσουν.
 Καὶ νὰ, μὲ μιᾶς ἀπαρατοῦν ἔλοι τὰ χαλινάρια
 Ἐτοιμοὶ γιὰ τὸν πόλεμον, καὶ πιάνουν τὰ κοντάρια·
 Ἐναν καιρὸ τὰ τάγματα ἀπὸ ἄνα μέρος κι' ἄλλο
 Πετιῶνται γιὰ ν' ἀπαντηθοῦν μὲ θόρυβο μεγάλο.
 Πλεῖο ἢ γῆ, ποῦ τοὺς ἐχώριζε, δὲν φαίνεται, καὶ ἡ σκόνη
 Νέφη κατὰμαυρα, πυκνὰ ἔς τὸν οὐρανὸ σηκώνει·
 Ἀντιβοῦν τρομακτικὰ παντοῦ, ἀπάνου, κάτου,
 Ἀσπίδαίς, ποῦ συντρίβονται, καὶ κτύποι τοῦ θανάτου.
 Ἐδῶ, ἐν' ἄλογο νεκρὸ, ἐν' ἄλλο ἐκείθε τρέχει
 Προδοπατῶντας τὰ κορμιά, γιατί ὁδηγὸ δὲν ἔχει·
 Ποῖος μὲ τὸ Χάρο πολεμᾷ, ποῖος πέφτει σκοτωμένος,
 Καὶ ποῖος γὰ σῶσιν τὴν ζωὴν παλεύει ἀπελπιτισμένος·
 Καὶ ὅσο τῶν πολεμιστῶν τὸ πλήθος περισσεύει,
 Ἡ μάχη τρομερώτερη γίνεται, κι' ἀγριεύει.
 Ἐς τὴν μέση δ' Ἀργάντες ρίχεται, μὲ τὴν φωνὴν τρομάζει
 Ἐναν πεζόν, καὶ τολμηρὰ τὸ ρόπαλον τοῦ ἀρπάζει·
 Μ' αὐτὸ κτυπάει δεξιὰ, ζερβιά, τὰ πλήθη ἀπομακραίνει,
 Ἀνοίγει δρόμο γύρω του, καὶ πάντα ἔμπροσ πηγαίνει,
 Γιατὶ τὴν φλόγα τῆς καρδιάς δὲν ἠμπηρεῖ νὰ εἰσῆ,·
 Ἄν τὸν Ραϊμόνδον δὲν εὕρῃ, μ' αὐτὸν νὰ πολεμήσῃ.
 Καὶ σὰν αἱματοπότιστος λύκος εἰς ἄγρια δάση,
 Ἄς καὶ ζητάει ἔς τὰ σπλάχνα του τὴν πείνα νὰ χορτάσῃ·
 Ἀλλὰ μὲ μιᾶς τὸν ἀποκλειοῦν γύρω ἀπὸ κάθε μέρος
 Οἱ δύο Γεράρδοι, ὁ Ὀρμανός, ὁ Γουίδος καὶ ὁ Ρουγέρας·
 Ἐκεῖνος ὁμῶς προχωρεῖ, τὰ ἐμπόδια δὲν ψηφάει,
 Κι' ὅσο στενότερα τὸν κλειοῦν, πλέον τολμηρὰ κτυπάει.
 Καθὼς ἡ φλόγα, ποῦ ἂν στενὸς τόπος τὴν περιορίζῃ,
 Μὲ περισσότερην ὀρμὴν πετιέται καὶ ἀφανίζεται,
 Τὸν Γουίδο ρίχκει κατὰ γῆς, τὸν Ὀρμανὸ σκοτώνει,
 Καὶ τὸν Ρουγέρα ἔς τὸ πλευρὸν θανατερὰ λαβώνει.
 Ἀλλ' ἄμετροι εἶναι οἱ Χριστιανοί, ποῦ τὸν περικυκλῶνουν,
 Καὶ μύρια χέρια τὰ σπαθιά δόλογυρά του ὑψώνουν.
 Ἐνῶ βαστάει ὁ πόλεμος μὲ τὸ δικό του χέρι
 Ἀμφίβολος καὶ τρομερὸς καὶ ἀπὸ τὰ δύο τὰ μέρη,
 Ὁ στρατηγὸς τῶν Χριστιανῶν τὸν ἀδελφόν του κραδεῖ,
 Καὶ Ἐγγύρα τὸ τάγμα σου κίνησε· τὸν προστάζει·
 α"Ὅπου εἶναι ἡ μάχη πλέον φρικτὴ πρέπει νὰ προχωρήσῃς,
 Τ' ἀριστερό τους τὸ πλευρὸ μὲ τόλμη νὰ κτυπήσῃς·
 Κι' αὐτὸς μὲ τόση δύναμι ἀπάνου τους πετιέται,
 Ποῦ τῆς Ἀσίας τὸ στράτευμα τρομάζει, καὶ τραβιέται,
 Καὶ πλέον νὰ κάμῃ δὲν ἔμπορεῖ ἀντίστασι καμμία
 Ἐς τῶν Γάλλων τὴν ἀνίκητη ὀρμὴν καὶ τὴν ἀνδρεία,
 Ὅπου μὲ μιᾶς ἀρματωσιαῖς καὶ περικεφαλιαῖς

Συντρίβου, ρίχνουν κατά γῆς ἄλογα καὶ σημαίαι.
 Καὶ ἔς τ' ἄλλο μέρος τοῦ στρατοῦ κανεῖς δὲν περιμένει,
 Τὰ χαλινάρια παρκοῦν, καὶ φεύγουν τρομασμένοι.
 Ὁ Ἀργάντες μένει ἀκλόνητος, μόνος αὐτὸς ἀντέχει,
 Καὶ λές ὅτι ἄμετρα σπαθιά κι' ἄμετρα χέρια ἔχει.
 Τὴν ὄρμη ἀλόγων καὶ πεζῶν ἀτράμκκτος θαστάει,
 Παλεύει μ' ὄλου μοναχὸς, ἀκούραστα κτυπάει,
 Ἄδιόφορος ἂν ἄρματα δὲν ἔχη, δὲν δειλιάζει,
 Ἄν τὸ θαρμένο του κορμὶ ἴδρωτα κ' αἷμα στάζει.
 Ἀλλὰ τὸ πλῆθος γὰ σωθῆ ζητάει, καὶ ἔς τὴν φυγῆ του
 Τὸν σέρνει, τὸν στενοχωρεῖ, καὶ τὸν τραβάει μαζὴ του.
 Ἀκολουθεῖ τὸν τρομερὸ χεῖμαρρο, ποῦ τὸν πνίγει,
 Ὅχι σὰν ἄνδρας, ποῦ ποθεῖ τὸν κίνδυνο γὰ φύγη,
 Ἀλλὰ μὲ τόλμη ἀνίκητη, κι' ἀπὸ τὰ βλέμματά του
 Ὑγαίνουν ἀκόμη κεραυνοὶ καὶ φλόγαις τοῦ θανάτου.
 Μάταια πασχίζει τοὺς δειλοὺς, ποῦ φεύγουν, γὰ θαστάζει,
 Ἦ γὰ τοὺς κάμη φεύγοντες γὰ τραβηχθοῦν με τάξι,
 Γιατὶ ὁ φόβος χαλινὸν καὶ τέχνη δὲν γνωρίζει,
 Καὶ τότε μήτε συμβουλή, μήτε φοβέρα ἀξίζει.
 Ὁ ἀνδρειὸς Γορρέδος βλέπωντας βοηθητικὴ τὴν τύχη,
 Νίκη μεγάλη, φοβερὴ πασχίζει γὰ ἐπιτύχη,
 Κ' ἐν ἄλλο τάγμα παρηνθὺς προστάζει γὰ κινήση,
 Τὸ τρομασμένο στρατεύμα ἔς τὰς πλάταις γὰ κτυπήση.
 Κι' ἂν ἦθελ' ἦτανε γαρτὸ ἔς τὴν ἐπουράνια σφαῖρα,
 Ἦθελε παῦσει ὁ πόλεμος ἐκείνην τὴν ἡμέρα.
 Ἀλλὰ τὰ καταχθόνια πνεύματα, ποῦ μὲ φρίκη
 Ἐβλεπαν ἔτοιμη παντοῦ τῶν Χριστιανῶν τὴν νίκη
 Μὲ τ' οὐρανοῦ τὸ θέλημα, εἰς μία στιγμή μαζώνουν
 Νέφη πυκνά, καὶ τρομερὴ ἀνεμοζάλη ἀσκώνουν.
 Ὁ ἥλιος πλεῖα δὲν φαίνεται ἔς τὴν καταχνιά κρυμμένος,
 Ὁ οὐρανὸς κατὰμαυρος σὰν πίσσα, φλογισμένος
 Ἀπὸ ἀναμμέναις ἀστραψιαῖς, τὸν ἕδη παρασταίνει.
 Γύρω βροντοῦν οἱ κεραυνοὶ, τὸ χιόνι κατεβαίνει,
 Ἡ βροχὴ σὰν κατακλυσμὸς τοὺς κάμπους πλημμυρίζει,
 Ἡ ἀνεμοζάλη τὰ κλαδιὰ συντρίβει, καὶ ἀφανίζει
 Μὲ τόση δύναμι καὶ ὄρμη, ποῦ λές ὅτι θὰ οἶζη
 Σύρριζα βράχους καὶ βουνά, καὶ ἄβυσσο θ' ἀνοιξή.
 Τ' αἴρι, κ' ἡ νεροποντὴ, καὶ τὸ χοντρὸ χαλάει
 Ἐ τὸ πρόσωπο τοὺς Χριστιανούς κτυπάει, καὶ τοὺς τρομάζει.
 Δὲν βλέπουν τὰς σημαίαις τους, δὲν ἔξέρουν ποῦ πηγαίνουν,
 Για λίγο ἀκόμη προχωροῦν, κ' ἔπειτα σταματοῦν.
 Τότε ἡ Κλορίνδα τὴ στιγμή ν' ἀδράξῃ συλλογιέται,
 Κι' ἀπὸ μακρὰ μὲ τ' ἄλογο ἀπάνου τους πετιέται,
 Ἐ τὰ πλῆθη τῶν Ἀγαρηῶν φωνάζοντας ἄΤι ἀργεῖτε ;
 Εἰς τὸ πλευρό σας τ' οὐρανοῦ τὸ χέρι δὲν θαρεῖτε ;
 Δὲν ἀντιστέκεται ἔς ἡμᾶς, καὶ δὲν μᾶς πολεμαίει,
 Ἡ ὄργη του μόνον τοὺς ἐχθροὺς ἔς τὸ πρόσωπο κτυπάει.
 Τὸ φῶς τοὺς κρύβει, κι' ἀνεργὰ τ' ἄρματα τοὺς ἀφίνει,

Ἄλλ' ἔδηγαίε 'ς τὸν πόλεμον ἐμᾶς, καὶ μᾶς θαρρύνει.
 Τὰ λόγια τῆς ἡμπόρεσαν τὰ πλήθη νὰ φλογίσουν,
 Ποῦ ῥίχνονται, σὰν τὰ θεριά, τοὺς Γάλλους νὰ κτυπήσουν.
 Ἄλλὰ 'ς ἐκείνην τὴ στιγμή ἰδοὺ καὶ ὁ Ἀργάντες φθάνει,
 Καὶ τρέχωντάς κατόπι τους, μεγάλο θρῆνο κάνει.
 Οἱ τρομασμένοι Χριστιανοὶ ἀπαρατοῦν τὴ μάχη,
 Καὶ στρέφουν εἰς τὴν τρικυμιὰ καὶ 'ς τὰ σπαθιά τὴ ῥάχη,
 Ὅρμουν μὲ βία, καὶ δέχονται οἱ δυστυχεῖς φευγάτοι
 Τῶν ἀθανάτων ταῖς κτυπιαῖς καὶ τῶν θνητῶν 'ς τὴν πλάτη.
 Μὲ τοὺς χειμάρρους τῆς βροχῆς μикτό τὸ αἷμα τρέχει
 Τοὺς δρόμους κοκκινίζοντας, καὶ τὰ χορτάρια βρέχει,
 Ὅπου ναι πλῆθος τὰ νεκρὰ κορμιὰ κ' οἱ λαθωμένοι.
 Πέφτουν ὁ Πύρρος καὶ ὁ καλὸς Ῥοδόλφος σκοτωμένοι.
 Ἐ τὸν Ἄδην τοῦτον ἔστειλε τ' ἄγριο τοῦ Ἀργάντε χέρι,
 Τὸν ἄλλον τῆς ἀνίκητης Κλορίνδας τὸ μαχαίρι.
 Οἱ Φράγκοι ἔφρουγαν γοργά, κ' ἄσπλαχνα τοὺς κτυποῦσαν
 Οἱ Ἀγαρηνοὶ, καὶ οἱ δαίμονες, ποῦ τοὺς ἐκυνηγόσσαν.
 Ὁ στρατηγὸς τῶν Χριστιανῶν μόνος ἀντιστεκότου,
 Κι' οὔτε βρονταῖς, οὔτε ἀστραπαῖς, οὔτε ἄρματα ἐφροδότου.
 Ἐ τὴν πύλην ἐμπρὸς ἀκλόνητος στέκει μὲ τ' ἄλογό του,
 Καὶ μὲ φοβέρας προσπαθεῖ νὰ μᾶση τὸν στρατό του.
 Δύο, τρεῖς φοραῖς μὲ τ' ἄλογο ὤρμησε ν' ἀπαντήσῃ
 Τὸν ἄσπλαγχο Σαρακηνόν, μ' αὐτὸν νὰ πολεμήσῃ
 Καὶ ἄλλαις τόσαις τὸ σπαθὶ βαστώντας, μὲς τὰ πλήθη
 Τῶν ἄπιστων Ἀγαρηνῶν σὰν τὸ λιοντάρι ἐχύθη.
 Τέλος εἰς τὸ στρατόπεδόν ὄλους τοὺς ἐδικούς του
 Μαζώνωντας, παραίτησε τὴν νίκη 'ς τοὺς ἐχθρούς του,
 Ὅπου 'ς τὴν χώρα ἐπέστρεψαν, καὶ οἱ Φράγκοι κοπιασμένοι
 Μέσα 'ς τὸ περιτειχισμα ἔμειναν τρομασμένοι.
 Ἄλλὰ κ' ἐκεῖ τῆς τρικυμιᾶς ἡ ὀργὴ δὲν τοὺς ἀφίνει,
 Καὶ πότε τούτους τοὺς φανούς, καὶ πότε ἐκείνευς σβίνει.
 Τοὺς πλημμυρίζουν τὰ νερά τ' ἀέρι, ποῦ σφυρίζει,
 Κατασυντρίβει δυνατοὺς στύλους, πανιὰ ξεσχίζει,
 Ὀλάκαιρα σκηνώματα σύρριζα ξανασπάει,
 Ψηλά τὰ 'σκώνει, καὶ μὲ ὄρμῃ 'ς τοὺς κάμπους τὰ σκορπάει.
 Καὶ ἡ κραυγαῖς, καὶ οἱ κεραυνοὶ, κ' ἡ ἄγρια τρικυμιὰ
 Τὴν οἰκουμένην ἐτρόμαξαν μὲ τὴν φρικτὴν ἁρμονίαν.